

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

4. In quos censura ferri potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

In quos Censura ferri possit.

- 1 **C**ensura ligari potest homo baptizatus, viator doli capax, qui superiorem Ecclesiasticum habet. Prius prob. 1. ad Cor. 5. *Quid enim mihi de iis qui foris sunt, iudicare.* Sed quid ad hæreticos, illi non sunt foris, qui per baptismum Ecclesiæ fuerunt associati, idèdè possunt per Censuras compelli. Posterius prob. Matth. 16. *Quodcunq; ligaueritis super terram, &*
- 2 *Quod si dicatur ex Gratiano; Hæreticos etiã post mortem anathematizari posse. NB. Anathematizari non accipi pro excommunicare, sed pro execrari tanquam impius & ab Ecclesia alienus.*
Indirectè potest etiam aliquis post mortem excommunicari, vt, si ita exigente eius crimine, in quo cessit, ad aliorum terrorem præcipiatur fidelibus, abstineant ab Ecclesiastica eius sepultura, suffragia. Qua ratione licet Ecclesia propriè non possit abluere eum, qui in excommunicatione, tamen si eductis signis pœnitentiæ, mortuus fuerit, tamen aliis potestatem dare potest, vt illum in loco sacro sepellat, sacrificia pro eo publicè offerant, &c.
- 3 *Tertium, quod debeat esse rationis & doli capax, ideoque infans & furiosus excommunicari non potest, quia non subiacent legibus Ecclesiæ, nec coguntur in eos cõtumacia, quæ requiritur ad censuram. Quod si madans percul. Clerici, v. c. incidat in amentiam post percussio Clerico excommunicari potest, quia etiã furiosus ab Ecclesia ob cõtumaciã præcedentem puniri potest. Quod si amentia eorũ perpetua, debet absolui, quia cum talis censura sit pœna medicinalis, non debet infligi.*

inligi, qui Medicinæ incapax est. 4. Quod subditus Ecclesiasticæ potestati, quia par in parem aut superiorem non habet imperium.

Summus Pontifex censuram incurrere non potest, neque à seipso. Nemo enim seipsum potest iudicare, neque ab alio, quia nullum habet superiorem.

Peregrini non obligantur censuris locorum, generali sententia aut statuto decretis; Ratio, quia non sunt subditi statuentis.

NB Qui factum sacrilegum committit in aliena diœcesi, sub excommunicationis pœna prohibitum sortitur forum ratione delicti, & peccat quidem contra legem, quatenus ea communis omnibus gentibus, & ratione huius peccati subditum fieri, non peccare tamen contra legem, quatenus propria est huius diœcesis, censuram in se continens, cum non sit subiectus huic legi, & legislatrici potestati.

Subditus contra proprium statutum diœcesis suæ agens extra diœcesin, vel in loco diœcesis exempto, non incurrit censuram. Ratio, quia, ut habetur l. ult. ff. de iurisdic. omnium Iudicum; *Si quis supra iurisdictionem suam ius dicat, impunè ei non paretur*: Atqui, si Legislator velit extra territorium suos subditos sua lege obligare, tunc supra iurisdictionem suam ius dicit: eò quòd statutum ex propria natura, territorium afficiat, & intra eius limites se contineat. Ergò, Vnde infertur, si quis homicidium V. C. sub censura prohibitum, inchoavit intra diœcesin, hominem persequendo aut vulnerando; consummavit verò extra diœcesin, eundem occidendo, non incurrere censuram in homicidas laram.

Subditus extra diœcesin agens ligari potest censurâ per

ra per sententiam particularem Prælati sui. Prob. 1.
Ex discrimine inter statutum; & præceptum siue sen-
tentiam, statutum enim immediatè tendit ad terri-
torium, illique cohæret, idèò neminem ligat extra.
Præceptum autem & sententia immediatè tendit ad
personam, eiusque ossibus adhæret vbiq; locorum.
2. Superior subdito discessuro aliquid præcipiens aut
prohibens sub censura, non fert sententiam extra, sed
intra territorium suum: licet autem sententia, cõmis-
so crimine, incurtatur extra territoriũ, id tamè fit sine
cognitione causæ, & strepitu iudiciario, quia ex com-
municatio, & quæuis censura lata sententiæ, tacitam
ac veluti insensibilem executionem secum trahit, cõ-
pastoralis, in fine, de appellat.

8. Cur Prælati subditis suis extra territorium
dicere non possit, causa est, ne alienam iurisdictio-
nem inuadere censeatur, quare hac causa cessante
puta, si iudiciarius processus necessarius non sit, nihil
obstat, iurisdictionem aliquam exercere.

C A P. V.

Ob quam Causam censura ferri possit.

Nulla Ecclesiastica Censura ferri potest ob pe-
ccatum merè internum. (Ratio, quia Ecclesia
iudicat de occultis. c. sicut tuis, de simonia) nec ob quic-
uis externum nisi mortale. Ratio, quia pœna debet
esse commensurata culpæ, c. Felicis, de pœnis in
Iudex pœnam metietur ex culpa. Sed censura, V. Censura
communicatio maior grauissima pœna est, gladius
spiritualis, ac neruus Ecclesiasticæ disciplinæ. Ergo
grauem siue mortalem culpam exigit.

Non etiam ob quoduis mortale ferri potest
communicatio maior, aut alia censura propria dictæ